Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 110. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 11, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 11-го ЧЕРВНЯ 1995 р. Ч. 110. РІК CIII.

Л. КУЧМА ВИМАГАЄ ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ ПРО БЮДЖЕТ

Київ (УНІАР).— Тут у вівторок, 4-го червня, Президент України Леонід Кучма провів нараду з головами обласних рад, які водночас є головами обласних державних адміністрацій. У нараді взяв участь новопризначений прем'єр-міністер України Павло Лазаренко.

Йшлося про те, що в деяких областях виявлено факти нецільового використання бюджетних фондів і штучного стримування виплати заробітків. На думку учасників наради, заборгованість з виплатами така велика, що до кінця цього місяця її погасити неможливо.

За дорученням Президента почали працю урядові групи, які мають вирішувати конкретні питання у шахтарських колективах вугільних регіонів.

Президент має намір найближчим часом перевірити стан виконання закону про бюджет і указу з 12-го травня щодо погашення заборгованости у виплаті заробітків, пенсій та стипендій. Окремо Л. Кучма доручив забезпечити літній відпочинок для дітей.

Того ж дня віце-прем'єр-міністер Анатолій Кінах на засіданні Міжвідомчої комісії з питань формування фінансово-промислових груп (ФПГ) повідомив, що в Україні нарешті є "всі юридичні підстави перейти до практичного виконання програм створення фінансово-промислових груп і транснаціональних структур".

Президентський указ про їх створення підписано ще у травні, але рішення ухвалює Кабінет Міністрів за узгодженням з Верховною Радою і це є суттєвою бюрократичною перешкодою, додав заступник міністра економіки Леонід Мінін.

Головним партнером України у створенні ФПГ є Росія, з якою підписано угоду щодо основних принципів їх створення. На початку року створено міжурядову комісію, яка і визначила склад підприємств-учасників, тобто потенційних транснаціональних компаній.

На сьогодні таких груп є п'ять: виробники устаткування для хемічних волокон "Формаш", виробники сільськогосподарської зернозбиральної техніки "Трансзернотехніка", виробники нафтогазопроводів, титану і титанового прокату, а також транснаціональна компанія з виробництва алюмінію. З обидвох сторін до цих структур буде залучено понад 30 промислових підприємств, науково-технічних установ, а також комерційні банки. Від України ймовірно буде "Промінвестбанк".

Введення гривні залежить від вирішення бюджетних проблем

Київ. — Якщо вдасться вирішити проблеми, пов'язані з бюджетом, аграрним комплексом, пенсійним забезпеченням тощо, то ввести гривню можливо буде в другій половині цього року, вважає голова Національного Банку України Віктор Ющенко.

„Мені здається, що сьогодні немає сил, які б не розділяли точку зору на те, що фінансова стабільність — це глибальна умова проведення грошової реформи", — сказав В. Ющенко в інтерв'ю українському радіо.

На думку голови НБУ, існує три варіянти введення гривні. "Найпростіший — ценомінація, тобто укрупнення номінальної грошової одиниці суто технічно, — сказав він. — Таку реформу проведено в Польщі".

Другим варіянтом, вважає В. Ющенко, є конфіскаційна грошова реформа, що означає обмін двох третин готівкової і безготівкової маси.

„Третій варіянт, — сказав він, — очевидно найкращий для населення — неконфіскаційна реформа, що передбачає деномінацію грошей і появу нової грошової одиниці, наприклад, певна кількість карбованців за одну гривню. В ідеалі це най-прийнятніший для України варіянт, але, з іншого боку, це передбачає корінні зміни в принципах бюджетної та державної політики".

На думку, В. Ющенка, існують чотири чинники, які заважають бюджетній реформі так само, як і агропромисловому комплексу. Це — зима, весна, літо і осінь. Саме з такою періодичністю виникають проблеми невиплати платні і фінансування сільського господарства. Закінчується все, за словами голови НБУ, пікетами під Верховною Радою, „різними засіданнями остаточної, та капітуляцією Уряду, що в черговий раз виламує руки Національному Банкові".

Новий уряд Ізраїля є проти створення палестинської держави

Єрусалим, Ізраїль. — У відповідь на заяву керівника палестинської автономії Ясіра Арафата, що створення повноважної палестинської держави „є заповітною мрією нашого народу і ніщо нас не зупинить на цьому шляху", новий прем'єр-міністер Ізраїля Бенямін Нетаняґу у категоричній формі відкинув цю ідею.

Спостерігачі звертають увагу на те, що після перемоги у недавніх виборах Б. Нетаняґу декілька разів давав до зрозуміння, що має намір дещо пом'якшити своє наставлення до арабів, яке перед виборами багатьох відлякувало надмірною твердістю. Він навіть запевнював, що активно продовжуватиме мирний процес, започаткований убитим прем'єром Іцаком Рабіном.

Тепер же новий прем'єр-міністер вперше після виборів чітко підтвердив свою попередню політичну лінію. „Настанова Ізраїля полягає в тому, що Єрусалим ніколи не буде поділений і назавжди залишиться тільки під ізраїльським суверенітетом",— підкреслюється в оприлюдненому урядом документі.

Відразу після цього прем'єр Б. Нетаняґу вдався до другого кроку, який свідчить про його непоступливість щодо арабів: він звернувся з посланням до жидівських поселенців міста Геброну і закликав їх „зберігати силу і мужність", а також висловив своє захоплення самооборонними діями поселенців. Як відомо, у Геброні проживає 94,000 палестинців і тільки 450 жидів.

Однак у той самий час є певні підстави очікува-ти, що Б. Нетаняґу буде змушений вступити в коаліцію з Робітничою партією, і в цьому випадку прем'єр-міністер та його партія Лікуд проводитимуть гнучкішу політику.

А. Дудаєва продовжує справу свого чоловіка

Москва. — Виступаючи на установчому з'їзді жіночого суспільно-політичного руху „Єдина Росія", дружина підступно вбитого росіянами чеченського президента Джохара Дудаєва Алла Дудаєва сказала, що не вважає президента Росії Бориса Єльцина головним винуватцем кровопролиття у Чечні.

„Ролю Єльцина в чеченській війні можна порівняти з ролею лева з написаної мною для Джохара байки про лева і шакалів: за царем звірів завжди біжать шакали, освідчуючись йому у любові. Але саме вони першими залишають його, коли він потрапляє у пастку. Такою пасткою і стала для Єльцина війна в Чечні. Тепер він мусить знайти в собі мужність і мудрість звільнитися з цієї пастки з якнайменшими жертвами як з боку Чечні, так з боку Росії. Російських жінок я також прошу допомогти відновити мир",— сказала А. Дудаєва.

Тим часом у Назрані, республіка Інгушетія, проходять наступні російсько-чеченські переговори, але ними чеченська сторона не є втішена, бо росіяни навмисне відтягають розв'язання головних проблем.

„Питання про дальші взаємини між Чечнею і Росією вирішиться тільки на основі свобідного волевияву народу Чеченської республіки. Вільні демократичні вибори до всіх органів державної влади відбудуться відразу після мирного врегулювання конфлікту і повного виведення російських військ з чеченської території" — так записано у проєкті угоди.

У відповідь керівник російської делеґації, міністер у справах національностей Російської Федерації Вячеслав Міхайлов сказав, що Росія не може прийняти умову про повне виведення своїх військ з Чечні.

Готуються до п'ятої річниці незалежности України

Київ (УНІАР).— Тут у четвер, 6-го червня, Президент України Леонід Кучма провів перше засідання організаційного комітету з підготови святкування п'ятої річниці незалежности України.

Відкриваючи засідання, Президент підкреслив, що перший п'ятирічний ювілей незалежности України є історично важливим для дальшого розвитку держави. Це свято має нести ідею громадянської злагоди, єдности і миру.

На засіданні створено робочу групу на чолі з віцепрем'єр-міністром України Іваном Курасом, на яку і буде покладено організацію підготови до свята. Спеціяльно до ювілею готується програма урочистих засідань і святкових концертів, головні з яких відбудуться у відновленому Палаці Культури "Україна".

Голова Верховної Ради України Олександер Мороз пообіцяв, що до свята Україна обов'язково матиме свою конституцію.

Европейська спільнота надасть Україні кредит

Київ. — Україна незабаром отримає 200 млн. екю кредиту від Европейської спільноти, повідомила УНІАР 6-го червня.

Европейська спільнота завершила підготовчу працю щодо макро-фінансової допомоги Україні. З українським Урядом досягнуто згоди щодо тексту Кредитової угоди та Меморандуму про порозуміння, які мають бути підписані в Брюсселі 19-го червня.

Цей кредит є другим пакетом макро-фінансової допомоги, запропонованої Европейською спільнотою Україні. Попередні 85 млн. екю були надані у грудні 1995 року.

Кредит пропонується на вигідних умовах і є незв'язаним. Повернути гроші Україна повинна через 10 років після надання траншів.

Даний кредит буде надано двома траншами, перший з них у 100 млн. екю, буде поділено на два підтранші по 50 млн. екю.

Прогрес у наданні кредиту залежатиме від задовільного виконання Україною макро-фінансової програми, узгодженої з Міжнародним валютним фондом, а також від спеціяльних структурних умов, які містить Меморандум про порозуміння з Европейською спільнотою.

За ЧАЕС будуть працювати Рівненська і Хмельницька АЕС

Київ. — Відкинувши пропозицію побудувати теплову електростанцію (ТЕС) для компенсації втрат, пов'язаних з закриттям Чорнобильської АЕС, експерти „великої сімки" переконали Україну завершити натомість будівництво компенсуючих бльоків Рівненської і Хмельницької АЕС, повідомила УНІАР 6-го червня.

Делеґація „великої сімки" на чолі з директором департаменту енергетики міністерства промисловости Франції Клодом Манділом і делеґація України, яку очолював міністер охорони довкілля та ядерної безпеки України Юрій Костенко, провели у Києві чергове засідання, на якому обговорили шляхи втілення в життя домовлень між Україною і цією організацією щодо спільної участи в ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС.

Виступаючи 6-го червня на пресконференції, що відбулася на другий день після засідання, Ю. Кравченко сказав, що Україна висунула проєкт побудувати ТЕС, що послужило б механізмом довготермінового фінансування виведення ЧАЕС з використання, а також розв'язало б соціяльні проблеми працівників ЧАЕС, які будуть звільнені. Проте експерти „великої сімки" не прийняли проєкту, заявивши, що він не відповідає головним принципам західного фінансування. Українська сторона змушена була погодитися із пропозицією „великої сімки" добудувати Рівненську і Хмельницьку АЕС, щоб компенсувати закриття бльоків ЧАЕС.

Ю. Костенко сказав також, що не знайдено способу, яким чином роз-

(Закінчення на стор. 3)

Тріюмф Л. Крушельницької

Ню Йорк (О. Кузьмович). — У суботу, 1-го і в неділю, 2-го червня, завершилася довгомісячна праця Студії Мистецького Слова, а передусім її керівника Лідії Крушельницької, виставою „Лісової пісні" у престижевому приміщенні театру Сильвії і Денні Кей в Гантер коледжі в Ню Йорку. Українська публіка прийшла чисельно, щоб не лише пережити ще одне виконання безсмертної драми-феєрії Лесі Українки, але щоб своєю присутністю задокументувати пошану і подив для Л. Крушельницької та її праці із молодими адептами театрального мистецтва, яких вона навчає в тому напрямі вже 30 років.

Д-р Б. Кекіш передає Л. Крушельницькій квіти з побажаннями „Многих літ".

Як ми вже писали, цими виставами відзначено відразу три події: ювілей студії, особистий Л. Крушельницької і 45-ту річницю заснування Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку. Ці ювілеї піднесли зацікавлення і важливість постановки „Лісової пісні".

Обі вистави публіка обдарувала щирими оплесками, а зокрема овацією в моменті відкриття завіси, коли глядачі захоплено сприйняли досконалі професійні декорації і дуже переконливі світлові ефекти створені видатним майстром сценографії, яким є без сумніву Владислав Клех, донедавна провідний сценограф Метрополітальної опери. Саме це оформлення сцени, костюми, як також

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК МАЄ КОНКРЕТНУ МЕТУ

КИЇВ. — Голова правління Національного банку України (НБУ) Віктор Ющенко сказав, що головною метою НБУ є запуск грошово-кредитних механізмів, спрямованих на забезпечення стабільности національної грошової одиниці. Цього року вже шостий раз зменшується облікова ставка НБУ і в першому кварталі вперше за останні два роки збільшилися довготривалі кредити на 0.5 трильйона карбованців.

ВІДРОДЖУЮТЬСЯ КОЗАЦЬКІ ТРАДИЦІЇ

КИЇВ. — Тут у Будинку Вчителя відбулася презентація Фонду відродження лицарського виховання молоді ім.Петра Сагайдачного. Фонд створено з метою залучення благодійних засобів на відродження традицій українського козацтва та виховання у молоді лицарських, моральних, інтелектуальних, мистецьких, економічних і державотворчих якостей. Фонд має свої філії у 13-ох областях України.

А.ДЕМИДЕНКО ВВАЖАЄ КРИМ СТАБІЛЬНИМ РЕҐІОНОМ

КРИМ. — Прем'єр-міністер автономної республіки Крим Аркадій Демиденко запропонував припинити працю місії Організації з безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) в Україні і Криму, оскільки ця місія покликана дбати про мир у гарячих точках, а Крим, на думку Демиденка, не є небезпечною зоною. Інвестиції в Крим надходитимуть тоді, коли місія ОБСЕ припинить там свою працю і не вдаватиме, що Крим є нестабільною точкою.

ПРОБЛЕМИ ТАТАР ВПЛИВАЮТЬ НА УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКІ ВІДНОСИНИ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Голова Меджлісу кримських татар Мустафа Джемілєв під час зустрічі з журналістами розповів про свою поїздку до Туреччини та зустріч з її президентом Сулейманом Демірелем. Зокрема, Джемілєв сказав, що відносини між Україною і Туреччиною розвиватимуться залежно від вирішення проблем кримських татар. Такої думки, за його словами, дотримується і президент Туреччини С.Демірель, який висловив повне розуміння того, що економічна ситуація в Україні не сприяє ефективному вирішенню проблем кримських татар.

НОВИЙ ГОТЕЛЬ

ЯЛТА. — Українсько-російське підприємство "Ялтастройекспо" споруджує новий тризірковий готель "Україна". Сьогодні в Ялті є 23 готелі, в яких можна поселити 5,845 людей. Европейським стандартам відповідають тільки 3 готелі: "Ореанда" на 234 місця, "Палас" на 74 місця та "Ялта" на 2,500 місць. Новий чотиризірковий готель "Таврида" також споруджується і може бути завершений у 1998 році.

КИЯНИ ПЕРЕГЛЯНУЛИ КІНОФІЛЬМИ ФРАНЧЕСКО РОЗІ

КИЇВ. — Тут відбувся ретроспективний показ фільмів відомого італійського режисера Франческо Розі. Його фільми дуже ралістичні і серйозні. Вони зняті в часи італійського неореалізму, але актуальні і в наші дні. Творчість Франческо Розі має чітку політичну орієнтацію і звернена до інтелігентної авдиторії.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ЛІТАКИ З'ЯВЛЯТЬСЯ ЧЕРЕЗ ПІВРОКУ

КИЇВ. — Колегія Міністерства Машинобудування, Військово-Промислового Комплексу і Конверсії прийшла до висновку, що другий зразок українського літака АН-70 буде споруджено через шість місяців. Фахівці працюють і над налагодженням його серійного випуску. Цей комплекс уже споруджено на 80 відсотків.

ДВІ ГОДИНИ У ТЕМНІЙ ШАХТІ

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут на шахті ім. Карла Маркса під час бурі пізно увечері грім пошкодив електромережу. Під землею залишилося 134 шахтарі, які не могли вибратися на поверхню. Шість із них застрягли в ліфті. Аварію зліквідовано близько 2-ої години ночі. Потерпілих немає.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 6-ГО ЧЕРВНЯ, президент Билл Клінтон вийшов ще з одною обіцянкою для громадян з середньою платнею в цьому році президентських виборів. Цим разом він пропонує зменшити на 200 дол. кошти закриття контракту для першоразових покупців хат, які користатимуть з гіпотечної позички державою спонзорованої програми Департаменту розвитку і розбудови міст. Хоч це не матиме великого фінансового значення, але для цього не потрібно дозволу Конгресу, що є дуже корисним для Президента у виборчому році, зокрема коли потрібно здобувати голоси, тоді такі незначні кроки мають вплив на пересічного громадянина, який турбується долею кожного свого важко заробленого цента.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ харчів і ліків у четвер, 6-го червня, дозволило на користування в ЗСА новим ліком, який допомагає лікувати сліпоту спричиненою глявкомою. Лік „латанопрост" є першим із нового роду ліків, який допомагає стокові нагромаджених плинів, що є ознакою глявкоми. Деякі офтальмологи передбачають, що в майбутньому цей лік буде першим засобом лікування. Одначе з уваги на те, що ніхто не знає побічних наслідків у лікуванні глявкоми згаданим ліком, то управління пропонує вживати цей лік тільки для лікування тих, яким не допомогли існуючі ліки.

У СВІТІ

ЩОДО БЛИЗЬКИХ президентських виборів московська „Нєзавісімая Газета" пише: „П'ятірка провідних політиків Росії на кінець травня виглядала так: Борис Єльцин, Віктор Черномирдін, Геннадій Зюганов, Юрій Лужков, Григорій Явлінський. На цей раз Б. Єльцин очолював список не тільки за силою свого впливу, але також за вислідами цього впливу — найбільш позитивними, на думку експертів. Разом з тим аналітики відзначають неґативний вплив Г. Зюганова на російську політику. Він полягає передусім у посиленні конфліктности, поляризації спільноти, дестабілізації політичної ситуації, в реальній загрозі комуністичного реваншу".

ВИСТУПАЮЧИ в Ню Йорку перед членами Асоціяції зовнішньої політики, прем'єр-міністер канадської франкомовної провінції Квебек Люсієн Бушар сказав, що прихильники державної незалежности Квебеку „дістануть перемогу в наступному референдумі, бо перемога є неминучою". Л. Бушар не уточнював, на коли саме він плянує призначити новий референдум, тільки припустив, що до цього його можуть змусити „непередбачені обставини або провокації федерального уряду, спрямовані на те, щоб унеможливити відокремлення Квебеку". Л. Бушар приїхав до ЗСА, щоб запевнити американських підприємців, що вони нічого не втратять, коли Канада поділиться на дві держави.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Політичне непліддя

Демократія — народовладдя — форма політичної системи суспільства, побудована на визнанні народу джерелом влади та існуванні в державі найвищих виборчих органів влади. Так визначає це слово грецького походження словник іншомовних слів, і саме такою формою правління вже понад 200 років користуються З'єднанні Стейти Америки. Крім того, ця довголітня практика демократичної системи у ЗСА не тільки вказала на її недотягнення, але впершу чергу дала змогу їх виправити.

Одною зі засадничих практик демократії є вибори — обрання шляхом голосування тієї чи іншої особи у репрезентативні державні органи. У ЗСА від самого початку існування держави вибори завжди відігравали важливу ролю, тому до них підготовлялися завчасу та приділяли багато уваги їх вислідам. Як би не було, політичне життя ЗСА впродовж понад двох сотень років вирішувалося виборчим голосуванням, а з тим і всякі спірні питання в країні та поза її кордонами, що мали пряме відношення до безпеки країни чи її громадян. Треба також підкреслити, що не завжди процес виборів чи голосування навіть у ЗСА відбувався переконливою аргументацією, але все ж таки демократична система видержала по сьогоднішний день ці випробування.

З життєвого досвіду знаємо, що тільки єдиний Господь є творцем досконалости і справедливости, все інше створене людиною, скоріше чи пізніше виявить свою недовершеність. Так воно і є з демократичним виборчим процесом, який у сьогоднішні дні технології та вміння, все ж таки забирає забагато часу, зокрема, коли взяти до уваги президентські вибори. Воно може й не було б таким важливим, якби не те, що це чим раз більше впливає на політичну діяльність окремих партій, а впершу чергу партії, котра в даний час є при владі. Політика в основному це наука про державу та вміння правити нею, куди входить цілий ряд пропозицій, висновків, рішень і діяльности. Коли ж її з тої чи іншої причини гальмувати, то це відразу сповільнює загальний процес державного життя, що майже завжди опісля має небажані наслідки.

Ото ж у часі президентських виборів, які в ЗСА у тій чи іншій формі з малими передишками, без перебільшення тягнуться майже півтори року, коли врахувати передвибори та саму передвиборчу кампанію визначених кандидатів. У той час майже вся політична активність в країні набирає якогось застійного характеру, не буває вагомих пропозицій, висновки, якщо й бувають, то з характером невідомого майбутнього, конкретні рішення переноситься на дальші пляни, а діяльність задовольняється виключно полагодженням конечностей. Кандидати та їхні дорадники обмежуються до багатослів'я без будь-яких зобов'язань, хіба що переконані в тому, що вирішення цього чи іншого питання припаде до вподоби виборців і тим самим здобуде голоси. Найбільша активність проявляється звичайно в очорнюванні чи звинуваченні своїх суперників і політики їхньої партії. Тоді починаються неодноразові голосні обіцянки змін, зокрема коли йдеться про спірні питання чи інші справи, котрі турбують пересічного громадянина, та здійснення котрих, коли призадуматись, є неможливим. Саме ці обіцянки, що їх так часто використовують кандидати як засіб здобуття голосів, дуже часто в короткому часі стають двосічним мечем для тих, що їх вживали. Дуже часто ці передвиборчі маневрування не мають особливих успіхів і залишаються тльки безуспішним спогадом нездійснених лявірувань. Одним словом — у той час існує повне політичне непліддя.

Скрізь в країні відчувається політичну посуху, все порушується тільки з швидкістю черепахи, викиненої на побережжя з морської глибини, яка знає напрям, але цілком несвідома коли досягне своєї мети.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто ро-зуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Ярослав Гайвас

ВИРІШАЛЬНИЙ ІСПИТ НЕВІДХИЛЬНО НАБЛИЖАЄТЬСЯ

I

Минає другий рік від виборів українського парляменту — Верховної Ради. Пройде ще стільки часу, й Україна знову опиниться у передвиборчій лихоманці, якщо, очевидно, з якихось причин теперішній парлямент не буде розпущений і на його місце не будуть призначені вибори до нового парляменту. Вислід тих наступних виборів буде іспитом діючих тепер політичних сил і їхніх керівників. Коли судити на підставі дотеперішньої діяльности тих сил, якщо вона не зміниться, іспит цей випаде для них катастрофічно, бо вони аж ніяк не виконали обов'язків, які добровільно взяли на себе перед народом.

Внутрішні труднощі

Почнімо з Президента і Кабінету Міністрів. Коли ми безперервно приглядаємося до діяльности Президента, то треба ствердити, що Леонід Кучма виявляє неабияку діяльність і має чималі успіхи на зовнішньому відтинку. Його такт, зростаюча обізнаність з національно-державними справами, прагматичний підхід до конкретних життєвих проблем і гідна постава на міжнародному форумі говорять про це. Однак в середині країни справи не йдуть. Господарська активність занепадає, виробничі показники, особливо в промисловості, знижуються, безробіття зростає, життєвий рівень населення падає, а спекуляція, як головна галузь господарської діяльности, стає домінуючою. Приватизація, яка мала бути одним з головних поштовхів до зросту господарської активности, не має дієвого ритму і шкутильгає, отже наслідків від неї особливих очікувати покищо не можна. Надії, які суспільство покладало на новообраного Президента Кучму, не оправдали себе з різних причин. Серед тих причин гальмуюча постава парляменту і суспільних елементів, близьких до найчисленнішої групи депутатів, тобто комуністів і їм близьких крайніх лівих елементів, які не лише в парляменті, але й поза ним роблять усе можливе, щоб не допустити до потрібного приспішення оборотів господарської машини. Але, на жаль, також прямо разюче впадає у вічі брак економічної динаміки в суспільстві. Тисячі можливостей дрібної і середньої торгівлі та виробництва лежать облогом і рідко коли знаходяться одиниці, щоб присвятити свою увагу та енергію тим ділянкам. І то не дивно, незважаючи на те, що майже поголовно ті, що взялися до якихось заходів на цих відтинках, мають очевидні й дуже швидкі корисні результати. Саме через ту апатію відійшов зі свого посту прем'єр Кабінету Міністрів Євген Марчук. Президент Кучма є в нелегкому становищі. Він мусить якнайшвидше добитися господарських успіхів. Народ зневірився після стількох років невдачі. Це ж уже п'ятий рік існує самостійна українська держава. Був час вийти з такого безвиглядного становища. Президент сам експерт і оперативник великого промислу, а саме промисл є центральною причиною наших господарських невдач. І тому відповідальність Президента, як голови державної влади і головного промисловця, особливо висока. І його іспит триває вже, на його успіхи чекають уже, а коли їх немає, то є невдачі. Це бачить народ!

З приводу відходу Є. Марчука з посту прем'єра і зв'язаних з тим поголосок хочеться сказати ще одне. Нам треба людей з великими амбіціями, тобто таких, що хочуть створити великі і тривалі. На жаль, таких людей не дуже видно. Проте амбіціонерів, які деруться на найвищі пости, які хочуть сісти на найвищі сідала, хоч гать гати. І це також треба сказати людям в очі і собі самому. Спихати усі недоліки на відсутність Конституції немає підстави. Коли рік тому схвалювали Конституційний закон, нам казали, що він абсолютно потрібний для створення правної бази і стабільности, без чого господарське життя, а зокрема промислова і фінансова вітки, не вийдуть на тверде. То чому ж тепер не використовувати для цього Конституційного закону? Він діє аж до схвалення Конституції, тоді, доки Конституції немає, робімо на фундаменті цього закону. Різні держави схвалювали, тобто приготовляли свої конституції роками, ЗСА — чи не дванадцять, Англія взагалі Конституції не має, але створила велику імперію, що тривала понад 300 років, а тепер просперує, як національна держава і далі конституції не має. Отже, над Конституцією дебатуймо, але роботу робім. Тоді і доктринери та свідомі шкідники, що взагалі не хочуть допустити до нормального життя і творчости в Україні, а також ті нещасні балакуни, що завжди мусять своє слово сказати, присядуть. А то просто набридло слухати: кожен, чи він народний депутат, чи міністер, а навіть поштовий урядник, говорячи про Конституцію, розводиться, які там недоліки є. А ми тим нарікайлам просто не віримо, бо проєкт Конституції таки приготовляли розумні люди, читали її і доповнювали також не недотепи, а Конституція не має бути казуїстична, що розв'язувала б кожен казус, але має дати в найкоротшій і простішій формулі принципові позиції. Між іншим, ми бачили мистецьку гру Президента Кучми, коли він добивався ухвали Конституційного закону і добився. Є всі підстави припускати, що тепер він доб'ється того, що треба. Але припинім ярмарок довкруги тієї справи і пописи різних, завжди мудріших, а роботу робім уже. Конституційний закон є доброю базою для доброї роботи, а буде добра робота — напевно прийде і добра Конституція. На розбитій толоці навіть вівса не можна молотити, а не те що робити велику політику!

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

На підтримку Українського Музею

Не треба писати з малої літери про речі малоowажні, але небуденного характеру, однак про великі можливості для дальшого росту і про важливу ролю в житті нашої громади.

Є потреба підтримати швидкий і постійний розвиток та успіх Українського Музею в Ню Йорку.

Всюди творяться зародки музеїв і збірок-архівів, але дальше потрібно зібрати речі музейної вартости як здобутки нашої культури, нашого побуту, щоб поінформувати інших, щоб ми стали нарівні з іншими народами й іншими подібними інституціями та щоб недолік інформаційний залишився виключно самою згадкою пресового повідомлення на сторінках часописів.

Метрополія в Ню Йорку має вже „репрезентативний" музей, хоч малого формату, але є можливість, що може розвинутися, як буде збудоване відповідне місце для розміщення збірок, які з часом дістануться до музею, але назагал залишаються далі в приватних руках. Так, поширення не тільки етнографічних і реґіональних збірок, але дальше поширення образотворчого, історичного, філателістичного, фотографічного відділів.

Скитське золото з могил в Україні — твори мистців, які здобули світову славу, дає здебільшого славу іншим народам (Никифор, Архипенко, Варгол, Сікорський).

Музей повинен подбати про збірки з усіх ділянок мистецтва, народних інструментів, прикладного мистецтва, нумізматики, архітектури чи інших речей музейної вартости.

Музей в Ню Йорку здобув собі призначення та місце на терені Америки як „малий", але добре оформлений музей з естетичним укладом і добре влаштованими виставками, але треба його поширити, щоби став в дійсності репрезентативним музеєм нашої культури й історії на терені Америки.

Дотепер життя української етнічної групи формується на „давнтавні". Це змінило можливості в розвитку нашої громади і це йде на користь нашу і нашого молодого покоління. Змінилися наші можливості і побільшилися наші амбіції.

Задум створити нове приміщення для музейних збірок спочатку здавався фантастичним, сьогодні цей задум стає дійсним і буде гордістю для нашої громади. До критики далеко, але треба подбати, щоб речі, які знаходяться в приватних руках, були приміщені і дали початок для дальшого поширення вартісних збірок.

Громадяни повинні передати речі, які мають мистецьку чи музейну вартість, щоб не були викинені на смітник по їхньому відході з цього світу. Передати речі за життя, адже навіть родина не дбає про книжки та інші речі, бо не розуміють та не знають, що то є. На це буде нове приміщення та розбудова культурного осередку.

Датки повинні йти на закінчення переоблення придбаного будинку.

Люди минаються, але їхня творчість і пам'ять залишаються назавжди.

Клеменс Б. Г. Рогозинський
Ню Йорк

Юрій Р. Рибак

МАТІР ТЕРЕСА — ЗРАЗОК ДОБРОДІЙНОСТИ

Добродійність — це спонука любови до ближнього і застосування філантропії, себто гуманітарної діяльности, що полягає в піклуванні про бідних, сиріт, вдів, непрацездатних людей тощо. Відомо, що в найстаршому збірнику законів (XVIII ст. до Христа) вавилонський король Гаммурабі запевняв охорону вдів і сиріт та оборону слабих перед сильними. Зорганізована релігія старих культур підтримувала загально спонуки добродіяння людей. А коли заникав старий звичай поховання померлого разом з його майном, то за новим звичаєм, згідно з заповітом покійного, спадкоємцями ставали особи або добродійні установи. Вважають, що протестантська реформація почала процес світського добродіяння і замінила церкву державою, яка має доглядати людину, що є залежною від суспільства. Це було конечне в містах, які розвинулися в часи індустріялізації і де соціяльні різниці у суспільстві викликали погляд, що „бідні — це не окрема кляса, а радше жертви широкого або особливого соціяльного розкладу. Цей розклад можна стримати відбудовою суспільности потенціяльними людськими ресурсами".

1910 року прийшла на світ в Юґославії Agnes Gonxha Bojaxhiu, дочка глибоко релігійних албанських батьків. На 18 році вона залишає Скопє і виїздить до Індії, де вступає до ірляндського чину Сестер з Лоретто. Вже як католицька сестра Тереса вчить у школі в Калькутті, де згодом стає її директором. У 1948 році залишає монастир, щоб самій працювати серед людей. У Парижі одержує короткочасний медичний вишкіл і відкриває свою першу школу для бідних дітей у Кальтутті. У 1952 році при допомозі сестер основує Дім для вмираючих, а відтак піклується хворими на проказу. Два роки раніше засновує чин Місіонерок Добродіяння, що стає конґреґацією і нині нараховує 2,000 сестер та 400 відділів, розсіяних по світі.

Загальна опінія вважає, що Матір Тереса нині є найбільш поважана релігійна жінка у світі! У тому світі, виснаженому нестямністю, голодом і втратою людської гідности, Матір Тереса є ясним світлом надії, любови ближнього, непохитної віри в Бога... Її розв'язка несправедливости починається підтримкою безмежної вартости людського життя. Вона вважає, що замало читати, говорити і тільки відвідувати перенаселені дільниці міста, відомі убогістю і пекучістю проблем житлової дійсности. А щоб зрозуміти суть і пізнати, що є зле, а що добре, потрібно „пірнути у глибину способу життя, жити серед невідрадних обставин і ділитися долею і недолею"... Через своє глибоке дувохе зобов'язання і невтомну відданість до бідних, небажаних і умираючих, Матір Тереса зворушила серця і уми людей, незалежно від віри і національности.

Матір Тереса відновила поняття власности майна для своїх співпрацівників і всіх тих, хто цікавиться основою християнського вчення. Це вчення пригадує, що ресурсами, які люди мають понад свої потреби, повинні ділитися з тими, яким бракує засобів до життя. Це теж відноситься до пожертв особистого часу і таланту людини. Осягнути, однак, рівноправність розподілу економічних благ чи прибутків не така проста справа, бо тут виринають потреби різних людей у різних зайняттях і послугах, які у значній мірі розходяться... Між іншим, індуський лідер і соціяльний реформатор Магатма Ґанді (1869-1948) так подав поняття майна у кількох суттєвих словах: „Доволі є майна для потреби кожного, однак не для жадоби кожного".

Матір Тереса переконана, що молитва може

(Закінчення на стор. 3)

Мирослава Бучко-Юріссаар

Скажіть мені, чия вина

Скажіть мені, чия вина,
Що я живу не в Україні,
Де рідний дім, стежки родинні,
Відлуння юности луна?
Скажіть мені, чия вина?

Скажіть, чому ворожа воля
Дівча невинне з юних літ
Заслала у жорстокий світ
На довгі роки у неволю?
Чому така проклята доля?

Скажіть мені, кому на користь
Ця мішанина націй, рас,
Що у ГУЛазі тім зійшлась,
Де клекотіло людське горе?
Скажіть мені, кому на користь?

Чому дівча там полюбило
(Любов ця ніжна і палка)
Та не свойого земляка
Огнем кохання запалило?
Чому дівча там полюбило?

Скажіть, чому тиран проклятий
Забрав від мене рідний дім,
Вітчизною заволодів,
Щоб не було куди вертатись?
Чому у нас тиран проклятий?

Скажіть, чому мої нащадки
Не на моїй землі живуть,
А інші першість віддають?
Хто відгадає цю загадку,
Чому не там мої нащадки?

Таллін, Естонія

Олена Башун,
Донецьке

БЕЗ КНИГИ НЕ БУДЕ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

I

Книга завжди була пристанищем нашого вільного духу, справжнім оберегом нашої мови, нашої славної історії.

Сьогодні українська книжка, українська думка одержали свободу. Виходять друком монографії, дослідження, художні твори, про які більшість з нас ще донедавна боялися навіть згадувати, щоб не мати серйозних неприємностей. Видаються твори велетнів нашої історичної науки — М. Грушевського, Д. Дорошенка, художньої літератури — І. Багряного, М. Хвильового та інших. Читачі мають змогу пізнавати творчість письменників, змушених працювати далеко за межами рідної землі, але відтворювати її красу, історію, висловлювати глибоку любов до України.

І осягнути це допомагають бібліотеки, які, як і книговидавництва, переживають нелегкі часи становлення нашої державности. Але більшість бібліотек не розгубилася і докладають всіляких зусиль для розбудови молодої держави, її національно-культурного відродження. Серед них і Донецька обласна наукова бібліотека. Читачі „Свободи" знайомі з її роботою по статтях минулих років, на які відгукнулося багато громадських об'єднань і приватних осіб з української діяспори Америки, Канади, Німеччини і надіслали бібліотеці майже 3,500 книжок, що стали основою для створення в бібліотеці сектора українознавства і дають змогу донеччанам пізнавати зарубіжну україніку. Від широго серця читачі дякують усім, хто відгукнувся на прохання надсилати книжки до бібліотеки.

Суттєвим доповненням до цього стала і створена з ініціятиви Товариства „Канадські друзі України" (осередок Торонто) Бібліотека Канадсько-Українського Центру, розташована в обласній бібліотеці. На сьогодні це майже 13,000 українських і англомовних книжок і журналів, зібраних товариством у Канаді. Особливої ваги ця бібліотека набуває саме для нашого російськомовного реґіону і сприяє прискоренню процесу національного відродження. На цьогорічній зустрічі з читачами була висловлена одностайна думка, що ця бібліотека допомагає глибшому вивченню нашої історії, культурних надбань, багато аспірантів свої наукові звання захищали завдяки використанню цієї літератури.

Сектор українознавства і Бібліотека Канадсько-Українського Центру перетворилися в дійсний центр національно-культурного відродження. Тут проводяться різноманітні вечори, читацькі конференції, презентації та прем'єри книжок, які дозволяють осягнути всю велич нашої української літератури, культури, славну історію. Вони присвячувалися Т. Шевченкові, Лесі Українці, У. Самчукові, В. Симоненкові, Л. Костенко, О. Вишні, І. Багряному, В. Стусові, С. Горлачеві та багатьом іншим. З метою відродження українських традицій, обрядів та мистецтва, особливо притаманним нашому народові, а саме — вишивка, писанкарство і т. д., в бібліотеці створено клюб „Українська світлиця", який об'єднує фахівців вишивки. За минулий рік клюб відвідало понад 700 осіб, яким видано понад 2,000 книжок. А які чудові виставки проведено! Вони дозволяють знайомити читачів з дійсно українським мистецтвом, серед них були і тематичні: „Козацькому роду нема переводу", де було представлено декоративно-прикладне мистецтво, виключно зроблене чоловіками, особливий інтерес викликали вишивки чоловіків — праці лікаря І. Сотникова, підполковника В. Гармидера. Девізою виставки був вислів: „Хай краще наші чоловіки беруть у руки голки та пензлі, аніж ґвинтівки"; чудовою була виставка витинанок К. Гуржій-Крохмаленко, писанок О. Бутової, роботи малого ліпнення І. Антонової; персональні виставки як народних майстрів України з вишивки — І. Яхно, Л. Кравченко, Е. Астапенко та інших, так і початкуючих майстринь.

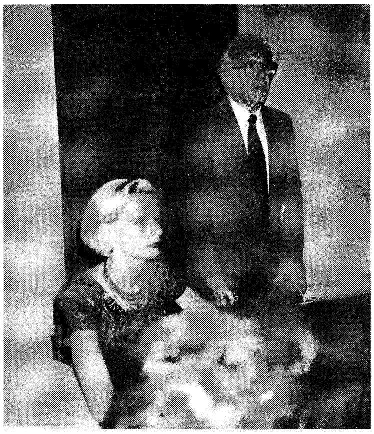
(Закінчення буде)

Тріюмф...

(Закінчення зі стор. 1)

відповідна музика, композиції проф. Ігоря Соневицького, надали виставі посмак кольорового театрального видовища, яке допомогло молодим аматорам у виконанні важких завдань. Власне тут є заслуга і тріюмф Л. Крушельницької, що своєю настирливістю подолала усі труднощі, а своєю наполегливістю та відданям справі довела до такого завершення своєї 30-літньої праці. Оплески, квіти і теплі слова президента „Самопомочі" д-ра Богдана Кекіша вказували на вдячність їй цілої нюйоркської громади, а дальшим доказом любови й шани було прийняття на честь керівника студії, що відбулося в неділю після закінчення вистави.

У залі Українського Народного Дому зібралися всі ті, що приложили своїх рук до підготови та успішного проведення цих ювілейних вистав, разом з членами Дирекції „Самопоміч" і запрошеними представниками місцевих організацій, щоб спільно, разом з квітами, скласти найщиріші вислови вдячности і пошани подвійній „ювілятці". Вінок „віншувальників" відкрив, як пристало, президент організації, що спонзорувала вистави „Лісової пісні", щоб в цей надзвичайний спосіб відзначити 45-ліття існування своєї Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Д-р Б. Кекіш в теплих та щирих словах накреслив довгий педагогічний шлях Л. Крушельницької, яким вона ішла, виховуючи все нові кадри нашої молоді для вибагливого театрального мистецтва. Дякуючи їй за це від цілої української громади, він побажав ювілятці ще многих літ активної праці, а всі присутні підхопили, уставши з місць, „многолітствіє".

Інж. М. Шміґель вітає Л. Крушельницьку від Об'єднаного Комітету Організацій Ню Йорку.

Від Об'єднаного Комітету Організацій Ню Йорку вітав Л. Крушельницьку інж. Мирослав Шміґель, а адвокат Аскольд Лозинський передав не лише побажання від УККА, який він очолює, але говорив також сердечно як довголітній учень студії з великим сантиментом до її керівника. Згадуючи тих численних молодих людей, що пройшли за 30 років театральний вишкіл, він назвав студію „кузнею українолюбства", а їхню учительку „улюбленою всіми без виїмку". На його думку, „Самопоміч" не могла краще відзначи-ти своє 45-ліття як саме допомогою Студії Мистецького Слова, яка стільки доброго дає своїм „студійцям". Від колишніх учнів студії привітала свою учительку Лідія Прокоп-Артимишин, яка перед 25-ти роками брала участь у першій постановці „Лісової пісні" і почувалася так, як тепер її молодші колеґи. Від імені Окружної Управи Союзу Українок вітала Л. Крушельницьку голова Надія Савчук, а від 64-го Відділу СУА, якого членом є Л. Крущельницька, сердечно вітала її з ювілеями голова Ніна Самокіш, закінчуючи привітання теплим ствердженням: „Ми вас подивляємо, ми вас шануємо і ми вас любимо!". Від Українського Народного Дому привітав ювілятку голова Дирекції Іван Винник, а о. ігумен Христофор Войтина, ЧСВВ, побажав Л. Крушельницькій дальших успіхів і змовив молитву.

Зворушена до глибини Л. Крушельницька промовила до присутніх, дякуючи всім своїм учням-студійцям, що так гарно з нею співпрацювали, але в першу чергу поіменно дякувала своїм найважливішим помічникам — В. Клехові, Ользі Івасівці і Ромі Богачевській-Приймі та проф. І. Соневицькому за таку дружню співпрацю у підготові „Лісової пісні", як і Дирекції ФКК „Самопоміч" за моральну і матеріяльну допомогу. Вона вдячна усім, що причинилися до успіху вистави і закінчила своє слово оптимістичним ствердженням, що „нас багато і всі стараємося щось корисного зробити".

Прийняттям провадив вміло інж. Любомир Зєлик, член Дирекції ФКК „Самопоміч", а теплий, родинний настрій, який панував увесь час викликав у присутніх, а зокрема у тих, що брали участь у виставах як автори чи як відповідальні за поодинокі ділянки, почуття вдоволення і радости із добре виконаного діла. Для керівника Студії Л. Крушельницької був це однак справжній тріюмф.

Концертовий сезон в Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаґо

Цікавим і багатим був минулорічний сезон в Чикаґо, але не уступали своєю різноманітністю і вартістю і культурні імпрези української громади.

Меккою українських муз в Чикаґо є Український Інститут Модерного Мистецтва, в якому концентрується інтелектульно-духове життя громади. Тут відбуваються виставки, вистави і концерти. Інститут, який був заснований меценатами д-ром Ахілем Хрептовським і його дружиною Вірою, відзначатиме в цьому році свій 25-ий ювілей 28-го вересня.

В цьогорічному концертовому сезоні, який тривав від 15-го жовтня 1995 року до 12-го травня 1996 року, перед слухачами виступала плеяда музик зі світовими іменами, які захопили публіку своєю високою майстерністю і виконавським рівнем.

Сезон розпочав Ваґрам Сараджян, челіст зі світовим іменем і перемогами у міжнародних конкурсах, який заворожив слухачів віртуозною інтерпретацією, глибиною і чарівністю звуку, бездоганною технікою. Діяпазон програми свідчив за себе: Бах, Шуман, де Фалля, Шостакович, Скорик.

Черговим святом для публіки був концерт 10-ох молодих виконавців, студентів фортепіянної студії професора Олександра Торадзе в університеті Індіяни (Савт Бенд). В цій школі зібрались таланти з цілого світу і під керівництвом професора, відомого віртуоза-піяніста, дістають надзвичайний вишкіл, і, напевно, невдовзі порадують перемогами. Програма була різноманітна, складна і дуже цікава.

Чудовим був виступ тріо у складі Миколи Сука — піяно, Наталі Хоми — чельо і Дмитра Берлінського — скрипка. Зіграність, почуття ансамблю, багатобарвистість звуку, висока технічна вправність, індивідуальність в сольових партіях — все це ознаки високого рівня музикантів. Програма була представлена творами Рахманінова, Лятошинського, Сметани.

Справжнім дарунком публіці на закінчення сезону був виступ молодої української співачки, львів'янки Оксани Кровицької, яка тепер працює на американському континенті в Нюйоркській міській опері. Прекрасний голос, чудова техніка, артизм, жіноча чарівність поєднались у цій гарній і талановитій жінці.

Продумана цікава програ-ма складалася з творів Цесті, Скарлятті, Генделя, Моцарта, Пуччіні, українських народних пісень в обробці Стеценка, Лятошинського, М. Колесси.

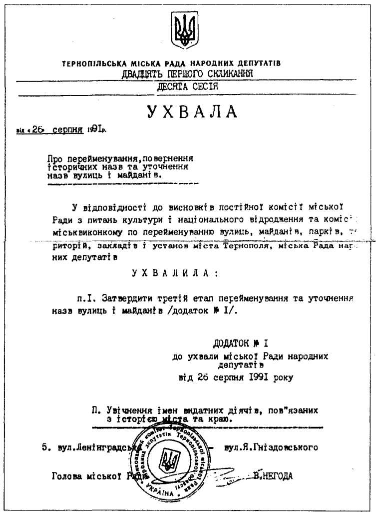
У програмі брав участь піяніст Володимир Винницький, який майстерно акомпаньював Ваґрамові Сараджянові й Оксані Кровицькій.

На закінчення короткого огляду хочу подякувати організаторам від імені публіки за велике задоволення, радість, одушевлення і побажати їм наснаги й енерґії в цій нелегкій і такій потрібній справі — організації нового концертового сезону 1996—97 років в Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаґо.

Леся Рудавська-Коленська

Тернопільський край вшановує видатного земляка

Внизу поміщуємо копію тексту ухвали Тернопільської Міської Ради про перейменування колишньої вулиці Ленінградської на вулицю Якова Гніздовського в рамках увічнення імен видатних діячів, пов'язаних з історією міста та краю.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
ДВАДЦЯТЬ ПЕРШОГО СКЛИКАННЯ
ДЕСЯТА СЕСІЯ

УХВАЛА

від «26 серпня 1991р.

Про перейменування, повернення історичних назв та уточнення назв вулиць і майданів.

У відповідності до висновків постійної комісії міської Ради з питань культури і національного відродження та коміс[ії] міськвиконкому по перейменуванню вулиць, майданів, парків, те[риторій], закладів і установ міста Тернополя, міська Рада на[род]них депутатів

УХВАЛИЛА:

п.І. Затвердити третій етап перейменування та уточнення назв вулиць і майданів /додаток № І/.

ДОДАТОК № І
до ухвали міської Ради народних депутатів
від 26 серпня 1991 року

П. Увічнення імен видатних діячів, пов"язаних з історією міста та краю.

5. вул.Ленінградська — вул.Я.Гніздовського

Голова міської Ради В.НЕГОДА

Виставку організує Інформаційна аґенція ЗСА з ініціятиви та на рекомендацію американського амбасадора в Україні Віліяма Міллера, який є великим поклонником творчости цього широковідомого українсько-американського мистця. До речі, в кабінеті В. Міллера та в інших кімнатах американської амбасади висять три дереворізи Я. Гніздовського, що їх подарували амбасадорові вдова і донька покійного мистця, Стефанія і Міра Гніздовські.

Згідно з повідомленнями, в половині червня ц. р. в зв'язку з відкриттям нової резиденції амбасадора ЗСА в Києві, в новому приміщенні відбудеться виставка творів Я. Гніздовського. Згодом цю пересувну виставку покажуть в багатьох містах України, зокрема в східніх її реґіонах.

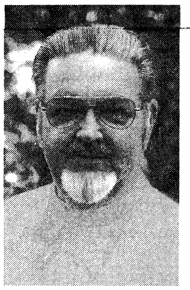
Р. Ф.

Стемфордська Епархія почала відзначувати ювілей Владики В. Лостена

Українська Католицька Епархія Стемфорду почала період благодарення і торжества 22-го травня, в честь свого Ординарія, Владики Василя Лостена, який відзначує двадцятьп'яту річницю своєї єпископської хіротонії.

25-го травня 1971 року, в часі більше чим пам'ятних святкових подій в українському католицькому соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії Монсеньйор Василь Лостен і св. п. Монсеньйор Іван Стах були разом висвячені на єпископів Української Католицької Церкви св. п. Митрополитом Амврозієм Сенишином з Філядельфії, св. п. Єпископом Ярославом Ґабром з Чикаґо, і Єпископом Михайлом Дудиком з Пассейку.

У чудовій літургічній атмосфері на кемпусі Коледжу Святого Василія у Стемфорді, Конн., Владика Василь відкрив період святкування Архиєрейською Літургією благодарення у присутності чотирьох римо-католицьких кардиналів, шістьох Митрополитів-Архиєпископів, української православної делеґації очолюваної Митрополитом Константином з Бавнд Бруку, 31-го брата-єпископа, 120 священиків, представниць п'яти чинів черниць, семінаристів, членів родини Лостен, і працівників канцелярії/семінарії. Процесія кардиналів у ризах червоного кольори надали гідности і пошани виявлених владиці Лостенові римо-католицькою спільнотою у ЗСА, виявленою участю Їх Еміненцій Антонія Бевілакви з Філядельфії, Вілліяма Килера з Балтимору, Бернарда Ло з Бостону, і Джана О'Коннора з Ню Йорку. Іншими, особливо достойними гістьми були Митрополит-Архиєпископ Стефан Сулик з Філядельфії, Митрополит Архиєпископ Джадсон Процик з Візантійської Архидієцезії Пітсбурґу, Архиєпископ МекКаррик з Нюарку, Ахриєпископ Даніел Кронін з Гартфорду, український православний Архиєпископ Антоній з Вашінґтону, православний Владика Всеволод і Архиєпископ-емерит Пітер Ґерреті і Джордж Пірс.

Владика В. Лостен

Двогодинну Літургію відправлено в англійській і церковно-слов'янській мовах. Відповіді співав хор Семінарії Святого Василія під проводом проф. Йосифа Ролла. Після відчитання Євангелія, монс. Лев Мощар, редактор „Сівача", епархіяльного часопису зацитував кілька уривків з десяток привітів, що були прислані Владиці Василеві префектами Римської Курії і секретарями Святої Столиці, єпископами — членами Національної конференції католицьких єпископів, і іншими вселенськими провідниками Православної Церкви. Монс. Моско тоді відчитав повний текст особистого листа від Папи Івана Павла II.

У своєму листі, Папа Іван Павло II згадує, що 25-та річниця єпископської хіротонії є для Вселенської Церкви нагодою радіти проводом виявленим ювілятом, особливо через Стемфордську Епархію, Національну конференцію католицьких єпископів, і його зусилля на шляху до християнської єдности.

Святіший Отець відповідно вказав, „що бажання видвигнути справедливими похвалами Ваше єпископське служіння, спільно з усією Вашою української спільнотою, якій впродовж довгих років Ви дбайливо служили, особливо пильною адміністрацією її спадщини".

При кінці Божественної Літургії, Бернард Кардинал Ло з Бостону висловив сердечні вітання Владиці Василеві Лостенові в імені всіх зібраних єпископів. Останнім промовляв Владика Василь, висловив аколяди подяки присутнім братам і сестрам, своїм братам — Єпископам, своїй українській духовній пастві, яка завжди надавала йому наснаги у пастирському служінні, своїм священикам і монахиням, семінарійному хорові, і всім, які дали свій вклад у святкування цього дня. Радісна мелодія „Многая і благая літа" наповнила каплицю.

Архиєрейська Літургія є першою з численних подій, яка вшановує Владику Василя Лостена у святкуваннях, які відбуватимуться протягом кількох наступних місяців у лоні його епархіяльної родини. У додатку до його срібного Ювілею, вірні епархії також відзначать сорокову річницю його священичого свячення і двадцяту річничю його назначення на Єпископа Стемфорду. Реґіональні святкування відбудуться від вересня аж до лютого у таких епархіяльних осередках: Олбані, Бостон, Баффало, Гартфорд, Рочестер, Сиракюзи, і Йонкерсі. Величавий обід вшанування, запляновано перевести у Шератон Сентер готелі в неділю, 12-го січня, нового року. Інформація про заплановані події в часі їхнього остаточного організаційного завершення, як і про підготову книжки з побажаннями і вітанням, можна одержати від кожного місцевого українського пароха Стемфордської Епархії або від митрофорного протоієря монсеньйора Івана Терлецького, генерального координатора Ювілею: тел.: (203) 324-7698.

Осип Рожка

За ЧАЕС...

(Закінчення зі стор. 1)

почати фінансування проєкту. Якщо не будуть знайдені способи, прийнятні для української економіки, то Уряд буде змушений переглянути свої зобов'язання щодо термінів виконання програми закриття ЧАЕС, заявив Ю. Костенко. Він підкреслив, що Україна не чинить жодних перешкод щодо здійснення програми.

На зустрічі обговорено й інші питання, серед них закриття ЧАЕС і перетворення „саркофагу" в екологічно безпечну споруду, проєкт щодо створення енерґоринку в Україні, структурні зміни управління в енерґетичному секторі, а також реконструкція цілої низки тепло- і гідроелектростанцій.

Крім делеґацій „великої сімки" і України, на зустрічі були присутні представники фінасових організацій, що дають фонди на закриття ЧАЕС. К. Манділ підкреслив, що ці установи вже виділили мільйони долярів, які незабаром надійдуть в Україну.

„Хоч для деяких проєктів виникли певні ускладнення, які повинні вирішитися протягом найближчих тижнів і місяців, це не повинно викликати сумнівів, що політичні зобов'язання, взяті головами урядів і держав, не будуть виконані", — сказав він.

Матір Тереса...

(Закінчення зі стор. 2)

запобігти війнам і осягнути мир у світі. І тут напрошується згадати один епізод при переході кордону між Ізраїлем з Ґазою, коли її спитали, чи несе зброю. Вона відповіла „О так... свій молитовник"!

Багато відзначень і нагород, які Матір Тереса досі одержала, є великою допомогою у розвитку її інституції і фундацій. Вони не лише принесли фінансову поміч, але теж признання за працю і популярність ідеї. Світового значення нагороди творять новини для преси і публіка дізнається про існування і досягнення нагороджених. Міжнародні нагороди звичайно приходять в останній стадії праці або дослідів. Для Матері Тереси, однак, кожна нагорода підтвердила перехідний ступінь до дальшого проґресу. Вони дали їй першорядну можливість проголошувати віру, ідеали, здобувати більше помічників і спонзорів для нових програм. Нагороди уможливили зустрічі з лідерами народів, а при тій нагоді мільйони людей слухали її, бачили і подивляли... Здається, що ні одна жива нині особа не одержала так багато славних і престижевих нагород, як Матір Тереса. І коли її діяльність в початках була радше місцевого характеру, то нагороди принесли їй національне признання світових засобів масової інформації. Індія стала горда за успіхи своєї горожанки і за її нагороди, такі як Нобеля (Норвегія), Кеннеді (ЗСА), Папи Івана XXIII (Ватикан), Неру (Індія), Темплетона (Англія), Бальзана (Італія) і багато почесних докторатів світових університетів.

Матір Тереса зуміла зорганізувати кадри сестер і братів, а також добровільців, що, об'єднані ідеєю християнської любови ближнього, несуть поміч і розраду тим, яких забуває світ. А коли хтось вважає, що його праця не має великого значення, то тоді Матір Тереса пояснює так: „Ми особисто відчуваємо, що те, що робимо, є тільки краплиною в океані... Але океан був би менший, якби не було тієї краплини"!

**11-го ЧЕРВНЯ 1996 р.
в 15-ту РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ЗАСВІТИ**

д-ра

МИКОЛИ КУЗЬМОВИЧА

просимо тих, що ще пам'ятають згадати його добрим словом і тихою молитвою.

**дружина — ОЛЬГА
з дітьми і внуками**

П О Д Я К А

З волі Божої відійшов у вічність 7-го квітня 1996 року

св. п.

інж. АДРІЯН ГОРНИЦЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся 10-го квітня 1996 р. з церкви Царя Христа на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Щира подяка о. мітр. д-рові Іванові Біланичові за похоронні відправи.

Дякую працівникам похоронного заведення Насевича за взірцеве переведення похорону.

Щиро дякую всім за участь в похороні, як також за вислови співчуття та пожертви на Служби Божі та на добродійні цілі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

С. Горницька, В. Риндич, М. Тимчук, І. Крих, О. і М. Пришляк, М. Карпчук, В. Гичко, Гр. Марчук, А. і М. Міджак, К. Ковшевич, Б. і І. Гасюк, М. і М. Масюк, Я. Масюк, І. Пашковський, І. Ярош, Віра Пак, Ю. і Г. Головчак.

В пам'ять покійного зібрано на церкву в Люрді:

Софія Горницька	100.00 дол.
Ю. і Г. Головчак	25.00
Григорій Марчук	10.00

На сиротинець у Львові:

Горницька Софія	40.00
Ковшевич Катя	35.00
Гасюк Б. і І.	35.00
Головчак Ю. і Г.	25.00
Хромяк В.	10.00
Карпчук М.	10.00
Міджак А. і М.	10.00
Пришляк О. і М.	10.00

**Горем прибита
дружина — СОФІЯ**

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та українською громадою, що у п'ятницю, 31-го травня 1996 року, в Оттаві добрий Господь покликав до себе на вічний спочинок, після важкої недуги, нашого найдорожчого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, СИНА, БРАТА, СТРИЙКА, ВУЙКА, КУЗЕНА і ШВАҐРА

бл. п.

ЛЬВА ЮРІЯ ВИННИЦЬКОГО

**який народився 21-го лютого 1931 року в Яблунові Тернопільської области в Україні.
Він — колишній пластун і активний член української та канадської громад, професіональних і наукових організацій.**

ПОХОРОННІ обряди відбулися у вівторок, 4-го червня, з церкви св. о. Николая в Торонто.

У глибокій скорботі:

дружина — МАРТА з ВОЛИЦЬКИХ і діти ЛЕВКО, ХРИСТЯ, МАРКО, а також АНДРІЙ з дружиною ЗІРКОЮ, ЮЛІЯН і ТЕТЯНА
мама — ЯРОСЛАВА з САТУРСЬКИХ ВИННИЦЬКА
брат — ІВАН з дружиною ІРОЇДОЮ та дітьми ОКСАНОЮ з родиною, РОМАНОМ і МИХАЙЛОМ
кузени — ДАРІЯ ДЕРБІШ, ОСИП ВИННИЦЬКИЙ, МОДЕСТ, БОГДАН і ЛЮБКО ОСАДЦИ з родинами
шваґрова — ХРИСТИНА ФЕРЕНЦЕВИЧ з родиною
шваґер — НЕСТОР ВОЛИЦЬКИЙ з родиною
родини — МЕНЦІНСЬКИХ, ТИЦЬКИХ, ГРИГОРІЄВИХ і БАЧИНСЬКИХ

Перший англомовний історичний атлас України

Вже появився перший англомовний історичний атлас України з 38 кольоровими мапами і поясненнями до кожної мапи у співпраці д-ра Мирослава Семчишина, професора Академічної гімназії у Львові, проф. д-ра Джана П. Магера, професора Північного іллинойського університету, картографа Євгена Тютька, мґр Рути Витанович-Галібей, мґр Анни Прогні і мґр Анни Головатої. Атлас спонзорує „Самопоміч" в Чикаґо. Замовлення можна висилати на адресу „Самопомочі": Selfreliance Ukrainian Federal Credit Union, 2351 West Chicago Avenue, Chicago, Il 60622; account No. 30521-00.

Ціна одного примірника в ЗСА і Канаді 45 дол., а в Австралії 50 амер. дол з оплатою пересилки. При замовленні п'ятьох примірників і більше — 30 відс. опусту плюс оплата пересилки поштою.

Кому на серці рідний край, кожний повинен придбати собі цей незаступний підручник історії України, щоб кожний українець знав історію свого народу і міг показати чужинцям, що Україна це стара Київська Русь, яка по стільки літах стала знов самостійною державою зі столицею Києвом.

За Видавничий комітет — Є. Тютько

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАПІТОЛА РУСЕНКО член УНС Відд. 282-го Т-ва ім. Непорочного Зачаття Богородиці в Вілкіс Берри, Па. померла 27-го березня 1996 року на 84-му році життя. Нар. 2-го лютого 1912 року у Вілкіс Беррі, Па. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку синів Геррі і Теодора, шестеро внуків і семеро правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Плейнс, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Болоська, секр.

АНДРІЙ МАЗУР член УНС Відд. 445-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Вінніпеґу МБ Канада помер 15-го лютого 1996 року на 76-му році життя. Нар. 17-го січня 1920 року в Городку, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Гелен, дітей Тересу Віхар з мужем Тімом, Андрія з дружиною Лорою і Джоен; внуків Тайлер і Торін; брата Володимара з дружиною Надією; племінників і племінниць в Україні, Канаді і ЗСА. Похорон відбувся 20-го лютого 1996 року на цвинтарі Glen Eden Memorial Gardens in Winnipeg MB Canada.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Геврик, секр.

о. В. БОЛІНҐЕР член УНС Відд. 113-го в Деррі, Па. помер 15-го березня 1996 року на 78-му році життя. Нар. 31-го січня 1918 року в Деррі, Па. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку Пеґґі Болінджер. Похорон відбувся 18-го березня 1996 року на Coles Cemetery in Derry, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Франк Коземчак, секр.

КЛАЙД Б. ТОМПСОН член УНС Відд. 237-го Т-ва ім. Святого Духа в Честері, Па. помер 17-го березня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 25-го серпня 1918 року в Честері, Па. Членом УНС став1948 року. Залишив у смутку дружину Анну (Коваль) Томпсон, дочку Дженіс Т. Слуґ і дві внучки Сару і Лорін. Похорон відбувся 21-го березня 1996 року на цвинтарі Lawn Croft Cemetery in Linwood, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

РОМАН ПАПРОЦЬКИЙ член УНС Відд. 422-го Т-ва ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па. помер 30-го грудня 1995 року на 75-му році життя. Нар. 1920 року на Україні. Членом УНС став 1977 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочок Марію і Лідію та сина Євгена. Похорон відбувся 3-го січня 1996 року на укр. кат. цвинтарі св. Марії в Елкінс Парк, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

о. РИШАРД БРИДА член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Керґонксоні, Н.Й. помер 5-го березня 1996 року на 55-му році життя. Нар. 5-го травня 1940 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1983 року. Залишив у смутку батьків Стенлі і Катерину, брата Креґа Бриду, сестер Павлетту Канєцку і Керин Брида; племінників Дебру, Стефані, Честера і Креґа. Похорон відбувся 8-го березня 1996 року на цвинтарі у Вудсайд, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Гаврилюк, секр.

ЕВГЕНІЯ БІЛИЙ член УНС Відд. 114-го Т-ва ім. св. Володимира в Чикаґо, Ілл. померла 9-го лютого 1996 року на 82 -му році життя. Нар. 1913 року в Україні. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку сина Анатолія. Похорон відбувся 13-го лютого 1996 року на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Бережан, секр.

ГЕЛЕН ФІДАЛІ член УНС Відд. 27-го Т-ва ім. Пилипа Орлика в Нюарку, Н.Дж. померла 8-го лютого 1996 року на 76-му році життя. Нар. 21-го січня 1920 року в місті Ню Йорку. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, двох синів Кеннета і Дениса і сестру Маріон Гірник. Похорон відбувся 10-го лютого 1996 року на цвинтарі Гайленд Меморіял Парк в Окала, Фла.

Вічна Їй Пам'ять!

Роман Лапичак, секр.

АННА НІМЕЦ член УНС Відд. 421-го Т-ва ім. св. Атаназія в Реджіна, Саск. Канада померла у вересні 1995 року на 67-му році життя. Нар. 1924 року в Норквей, Саск. Членом УНС стала 1977 року. Залишила у смутку мужа Володимира, синів Террі і Майлс, дочок Венді Курц і Кеті Енні. Похорон відбувся на цвинтарі Меморіял в Реджіна, Саск. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Б. Корчинський, секр.

МИКОЛА КАВКА член УНС і довголітній секретар 102-го Відділу Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо помер 19-го лютого 1996 року на 83-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1912 року в Синевідську Вижнім, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Володимиру, дочку д-р Зорянну-Марію з мужем д-ром Томою Малсід, внука Марка і внучку Наталку, в Україні сестру Марію Лепецьку з родиною і братову Анну Кавку з родиною. Похорон відбувся 24-го лютого 1996 року на укр. кат. цвинтарі св. Марії в Елкінс Парку, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.

ЕЛІС ЧІКОВСКІ член УНС Відд. 407-го в Торонто, Канада померла 1-го березня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 1918 року в Манітобі. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку мужа Била і сина Ричарда. Похорон відбувся 5-го березня 1996 року на Mount Sinai Beechwood Vaugh Cemetery in Toronto, Canada.

Вічна Їй Пам'ять!

Г. Миськів, секр.

ІВАН ЛАПЧАК член УНС Відд. 465-го Т-ва ім. І. Франка в Ляшіні, Кве. помер 20-го лютого 1996 року на 87-му році життя. Нар. в Настасові, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дружину Юстину, сина Павла з дружиною і дітьми; Варвару Поронович з чоловіком, сестру Анну, кузинку Павліну Іващук і племінницю Зеню Мандзя. Похорон відбувся 22-го лютого 1996 року на цвинтарі „Cote Des Neiges" в Монтреалі, Кве. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Мороз, секр.

СТЕФАН А. ІВАНИЦЬКИЙ член УНС Відд. 161-го Т-ва ім. св. Василія в Ембридж, Па. помер 11-го січня 1996 р. на 83-му році життя. Нар. 6-го лютого 1912 року в селі Стефкова в Польщі. Залишив у смутку сина Евгена з дружиною Тетяною; дочок: Ґлорію Шарп з чоловіком Давидом, Патрисю Айзенгардт, Стефанію Іваницьку і Мері Джейн Дворак з мужем Едвардом; 9 внуків і сестру Розу Сокол. Похорон відбувся 15-го січня 1996 року на Economy Cemetery в Ембридж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Дяковський, секр.

ЕВГЕН СКОЦКО член УНС Відділу 15-го Т-ва „Україна" в Вашінґтоні, Д.К. помер 19-го березня 1996 року на 88-му році життя. Нар. 1908 року в селі Ярчівцях, пов. Зборів, Україна. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Марію, синів: Володимира з дружиною Джейн, Евгена мол. з дружиною Кімплей; внуків: Олексу, Едварада, Григорія й Андрія та ближчу і дальшу родину в ЗСА й Україні. Похорон відбувся 23-го березня 1996 року на цвинтарі Rock Creek у Вашінґтоні, Д.К.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Зинюк, секр.

КОНСТАНТИН ФІЦИК член УНС Відд. 427-го Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Катеринс, Онт. Канада помер 19-го лютого 1996 р. на 86-му році життя. Нар. 1911 р. в селі Суходіл, пов. Перемишляни, Україна. Членом УНС став 1957 року. Залишив у смутку дружину Милі, дочку Даяну, синів Данила і Богдана, невістку Шерил і внуків: Робин, Роз. Курта, Отто, Захара і Ренату. Похорон відбувся 24-го лютого 1996 року на Victoria Lawn Cemetery в Ст. Катеринс, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ДМИТРО БАРАНСЬКИЙ член УНС Відд. 379-го в Чикаґо, Ілл. помер 6-го листопада 1995 року на 94-му році життя. Нар. 1901 року в селі Уріж, Дрогобицького повіту, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сина Михайла з дружиною Марією та троє внуків: Уляну з чоловіком Ричардом, Катерину та Христину. Похорон відбувся 9-го листопада 1995 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Лущак, секр.

АННА НИЧАЙ член УНС Відд. 402-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Етобіко, Канада померла 20-го січня 1996 року на 71-му році життя. Нар. 1921 року в Україні. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку мужа Стефана, дочку Люсю Дяків з мужем Володимиром і двох внуків Тараса і Марка. Похорон відбувся 24-го січня 1996 року на цвинтарі св. Володимира в Оквил, Торонто, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Бурій, секр.